

[Knud Damgaard.]

krav i højere grad, så tror jeg, det ville være lettere at nå en løsning på det her omtalte problem.

Jeg skal til slut kun gøre den bemærkning, at lejelovsforslaget i sin nuværende skikkelse efter mit partis opfattelse er et aktstykke af meget høj karat i boligaftalen. Det udgør et virkelig moderniseret og helstøbt lovgivningsudspil af så høj kvalitet, at det næsten er hele boligaftalen værd.

Hovmand (V):

I forhold til deres betydning har de to lovforslag, som vi nu behandler, påkaldt sig forbavsende ringe interesse i den offentlige debat. Ganske vist udgør de kun en del af det samlede boligforlig, som i juni i fjor blev indgået mellem seks partier, men ser man på konsekvenserne af de to lovforslag, er der faktisk tale om meget betydningsfulde ændringer både for ejere og lejere i udlejningssektoren.

Ikke mindst de demokratiseringsbestræbelser, som kommer til udtryk, vil kunne få afgørende betydning for tusinder af menneskers hverdag. Der er her tale om en væsentlig og tiltrængt lovændring, som betyder større beskyttelse, større indflydelse, men også større ansvar for den enkelte lejer. Der er samtidig tale om ændringer, som indeholder væsentlige skridt i retning af et frit boligmarked, der er venstres langsigtede mål. Denne sammenhæng mellem frigørelsen af boligmarkedet og forbedring af lejernes vilkår betragter vi fortsat som meget afgørende.

Forslaget blev som bekendt første gang fremsat af den tidligere regering den 2. oktober 1974. I tiden mellem førstebehandlingen dengang og til genfremsættelsen efter valget i januar er der indføjet en række ændringer, som forligspartierne har tilsluttet sig under forhandlingerne i udvalget. Ikke mindst beboernes mulighed for at erhverve en ejendom, der udbydes til salg, for en pris, der svarer til, hvad der kan opnås til anden side, er væsentlig at fremhæve i denne forbindelse.

Blandt de væsentligste elementer i forslaget til lov om ændring af den permanente lejelov er betydelige forbedringer i opsigelsesbeskyttelsen, bytteret og som tidligere nævnt væsentlige bestræbelser for en øget

demokratisering. Der er her tale om et tilbud omfattende alle ejendomme med mere end 12 beboelseslejligheder, men jeg føler trang til at understrege, at dette naturligvis ikke er udtryk for, at beboerdemokrati ikke bør trives i mindre ejendomme. Når disse ejendomme ikke er med, skyldes det først og fremmest, at behovet for formaliserede regler ikke er særlig udtalt.

Det er vigtigt at fremhæve, at den medindflydelse, som forslaget åbner mulighed for, også betyder større medansvar. Lovforslaget indeholder nogle rammer for beboernes indflydelse på de daglige boligvilkår. Det bliver herefter i høj grad overladt til beboernes eget ansvar, hvordan disse rammer skal udfyldes. Det gælder ordensreglement, det gælder vedligeholdelsesstandard, det gælder i det hele taget på en lang række af de områder, der er afgørende for miljøet og trivselen i bebyggelsen. Det er glædeligt, at denne udvikling i retning af at give det enkelte menneske større mulighed for indflydelse på de helt nære omgivelser med dette forslag nu kommer til at omfatte hele boligsektoren.

I samme forbindelse vil jeg fremhæve forslagets bestemmelser om mulighed for godtgørelse af væsentlige udgifter, som den enkelte lejer selv investerer i sin lejlighed. Denne bestemmelse vil forhåbentlig få mange mennesker til selv at forbedre deres egen bolig.

Indførelsen af bytteretten, hvorefter man kan bytte lejlighed, medmindre særlige forhold gør sig gældende, afventes med længsel af mange lejere landet over. Venstre betragter bestemmelserne herom som et væsentligt led i liberaliseringen og bevægeligheden inden for boligmarkedet. Jeg håber, at det lykkes at finde en smidig administration af denne ordning.

Et af de mest positive skridt i retning af en større liberalisering af boligmarkedet findes i forslag til lov om ændring af lov om midlertidig regulering af boligforholdene. Jeg tænker her på bestemmelsen om, at den enkelte kommunalbestyrelse får ret til med simpel majoritet at fastsætte, om man skal have restriktioner eller ej.

Efter forslaget er det således, at omkring 1/3 af landets kommuner, nemlig dem med under 20.000 indbyggere, slipper for husleje-reguleringen, medmindre der i kommunalbe-